სახალხო გაზეთი

№ 307 შაბათი, 21 მაისი, 1911 წ. წელიწადი მეორე. № 307

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კაპ., უკანასკნელზე—10 კაპ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კაპ., უკან—10 კაპ. ჩამკლეფვიარე განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო ჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „ხორაპან“-ში, მადათოვის კუნძულზე და ეღირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი განტოლები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და ე. მეტლ და ამხ—ბის განცხადებათა ცენტრალურ განტოლებაში მოსკოვში, მიასნიცკის ქ., ს. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში—მოსკოვაია 11, ვარშავაში—მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში—ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთის“ რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3—მდე. საღამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მიერე წერილები და კორესპოდენციები ხულ არ ინახება; ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. პირადად მოლაპარაკება მეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნამუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქციის ადრესი: ტფილისი დიდი ვანქის ქ. N 12 ფოსტის ადრესი: წერილებისთვის და ფულისთვის Тифлисъ, газ. „Сахалхо Газети“ п. ящ. 190.

ცალკე ნომერი ყველგან ერთი შაური.

დამატებიანი ნომერი (კვირისა) 7 კაპ.

ეროვნულ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

დიდუბეში

დიდუბის ეკლესიის ძალობლად კვირას 22 მაისს გაიმართება

კავკასიური ჭიდაობა

იჭიდავებენ: 1) მიხა ძურხული—სუმბათ ტერ-ფარსეგოვთან 2) გიორგი ჯიბგირი—ვერელი კრიმუკა, 3) შაოვერელი—ნიკა ბაზიეროვი, 4) თედო კაკაშვილი—ვიკტორა სხირტლაძე 5) წითელი ნიღაბი—დაბაღი სტეფანე, 6) გიორგი ქორდელი—ისაკა მთიული, 7) არჩილა კოშკის უბნელი—შიო გარეკახელი, 8) დათა ვერელი—იაკობა საგარეჯელი, 9) ვანო თაბაგარი—ზურა ფარნაოვი, 10) კოტე სამადალაშვილი—ილიკო აღდგომელაშვილი და სხვანი. (2—1303—1)

ძმ. ზუბალაშვილების სახალხო სახლი

კვირას, 22 მაისს,

გაიმართება **ლიტერატურული გასამართლება**

ილია ჭავჭავაძის თხზულებისა **„კაკო ყაჩაღი“**-სა.

ხირველად იქმნება წაკითხული გრიმებში და ტანისაცმლით „კაკო ყაჩაღი“. მონაწილეობას მიიღებენ: გ. თაბუკაშვილი (კაკო), გ. ჯაბაური (მხედარი), მ. ინანიშვილი (მეურმე).

II

გასამართლეგა

მონაწილეობას მიიღებენ ნაფიცი ვექილნი: თავმჯდომარე—კ. ჯაფარიძე. ბრალმდებელი—გვაზავა. დამცველები: შ. ალექსი-მესხიშვილი, ი. მაჭავარიანი. ბილეთ. ფასი 5—50 კ. **დასაწყ. დილ. 1 ს.** გამგე **მ. თუშმალოვი.** (2—614—1)

საარტისტო საზოგადოების თეატრი

კვირას, 21 მაისს,

მოსკოვის არტისტები **ს. იაკუბოვის** მეთაურობით წარმოდგენილი იქნება

ლიგა თავისუფალ სიყვარულისა,

4 მოქმ. პიესა ა. ააელიანისა.

მესამე მოქმედება სწარმოებს წითელ ოთახში.

დასაწყ. საღ. 9 ს. ბილეთ. იყიდება თეატრის კასაში. დილ. 10—2 საათამდე საღამ. 6—19 ს. დაწვრილებით აფიშებში. რეჟისორი **ბ. მ. ბაზაროვი.** (1—616—1)

1911 წელს 21 მაისს მეუნტაიდში გაიმართება დიდი

საზაფხულო სეირნობა

ქართველ ქალთა ამხანაგობის სახელოს სკოლის სასარგებლოდ შემდეგის პროგრამით: ბაზარი სკოლის მოწაფეთა ხელსაქმის გასასყიდად. ყანწი ბედნიერებისა, პტიშვო, რგოლების სროლა, ნიშანში სროლა, **პროექტორი, კინემატოგრ, ყვავილები** და სხვა და სხვა **სანავშვო** სათამაშოები. **დაუკრავს სამხედრო მუსიკა** და **საზანდარი. ევროპელი ცეკვა** და **ლეკური პავილიონში.**

დასაწყისი ნაშუადღევის 4 საათზე. შესასვლელი ფასი 25 კ. მოსწავლეთათვის—15 კ. ბავშვები 10 კ. (3—610—3)

ზედამხედველი კომიტეტი

მიხეილის სათავად აზნაურო საადგილ მამულო ბანკისა ქ. ქუთაისში ბანკის წესდების მე 89 მუხლის თანახმად ამით საყოველთაოდ აცხადებს, რომ

მორიგი საზოგადო კრება

ამ ბანკის რწმუნებულთა დანიშნულია ქ. ქუთაისში **ბანკის გამგეობის დარბაზში მიმდინარე 1911 წლის 22 მაისისათვის.** კრება გაიხსნება **დილის 10 საათზე** ბანკის წესდების მე-89 მუხლის შენიშვნის ძალით, კრება კანონიერად ჩაითვლება, მიუხედავად დამსწრე რწმუნებულთა რიცხვისა.

კრების განსახილველი ს ქმეები:

1) ბანკის 1910 წლის ანგარიში ზედამხედველ კომიტეტის, გამგეობისა და დამფასებელთა კომისიის მოხსენებებით,
2) ხარჯთ-აღრიცხვა 1911 წლი ათვის.
3) ბანკის წმინდა მოგების განაწილება.
4) მოხსენება ბანკის წესდების ზოგიერთა მუხლების შეცვლის თაობაზე.
5) ბანკის გამგეობის მოხსენება შესახებ ბანკზე დარჩენილ მამულებისა.
6) ბანკის გამგეობის მოხსენება სესხზე სხვადასხვა გადასახადების დაკლების თაობაზე.
7) მოხსენება ბანკზე დარჩენილი მამულების მართვა-გამგეობისა და ამ საქმისათვის წესდების შემუშავების თაობაზე.
8) მოხსენება გამგეობისა სესხის გასაცემად რაიონის გაფართოვების თაობაზე.
9) ანგარიში ბანკში მოსამსახურეთა საპენსიო კასისა.
10) მოხსენება ბანკში მოსამსახურეთა საპენსიო კასის წესდების რაოდენიმე მუხლის შეცვლის თაობაზე.
11) მოხსენება ზედამხედველ კომიტეტისა ბუხჰალტერის ო. ბ. სვანიძისა და სხვა მოსამსახურეთა პენსიის შესახებ.
12) მოხსენება ზედამხედველ კომიტეტისა და გამგეობისა დამფასებელთა და სხვა მოსამსახურეთა რიცხვის მომატების თაობაზე.
13) მოხსენება ზედამხედველ კომიტეტისა იმის თაობაზე, რომ უფროსი ბუხჰალტერი და ბანკზე დარჩენილ მამულების მოურავი ზედამხედველი კომიტეტისა და გამგეობის შეერთებულ კრების მიერ ინიშნებოდნენ ხოლმე.
14) მოხსენება ზედამხედველ კომიტეტის ბანკის გიზოების დაზღვევის საქმის მოწესრიგების თაობაზე.
15) მოხსენება ბანკის სტატისტიური ნაწილის მოწყობის თაობაზე.
16) ზედამხედველ კომიტეტისაგან შემუშავებული წესდება, ბანკის მსახურეთაგან რწმუნებულთა არჩევნების წარმოების თაობაზე.
17) სამსახურის ვადის გათავების გამო არჩევნები ზედამხედველ კომიტეტის ორი წევრისა, გამგეობის ორი წევრისა და აგრეთვე გამგეობის ერთ წევრის კანდიდატისა.

(3—1276—3)

ბიათურის საურთიერთო ნდობის

საზოგადოების საგჭო

იწვევს ჩვეულებრივ საზოგადო წლიურ კრებას **5 ივნის, დილის 12 საათზე,** ადგილობრივ თეატრის დარბაზში.

განსახილველი საგნები:

1. მოხსენება საბჭოსი.
2. მოხსენება სარევიზიო კომისიისა.
3. 1910 წლ. ანგარიშის განხილვა და დამტკიცება.
4. 1911 წლ. ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვა და დამტკიცება.
5. არჩევნები გამგეობის ერთი წევრისა, საბჭოს სამი წევრისა და სარევიზიო კომისიისა. (3—1301—2)

კვირას, 22 მაისს, დილის 11 საათზე, შეხდგება

ქართულ სიტყვა-კაზმულ მწერლობის საზოგადოების

წევრთა საერთო წლიური კრება

ფრეილინის ქუჩაზე. ტფ. სათ.-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის დამფასებელ კომისიის სადგომში.

ირგების განსახილველი საგნები: 1. ანგარიში საზოგადოების მოქმედებისა 1910 წლამდე, 2. მოხსენება სარევიზიო კომისიისა, 3. საბჭოს მოხსენება წესდების ზოგიერთ მუხლის შეცვლის შესახებ, 4. საბჭოს მოხსენება სალიტერატურო და სამეცნიერო კრებულის გამოცემაზე და 5. არჩევა საბჭოს და სარევ. კომისიის წევრებისა.

(4—1)

შპალერი

ძმ. ტარნოპოლსკთა

ძარხნისა

ტფილისის განყოფილება

იმყოფება ბოლოვინის ბრუსპექტზე, სახ. N 21, არტისტიულ საზოგ., ტელეფონი N 355.

საწყობში ყოველთვის ბლომად იმყოფება შპალიერი, **რომელიც ძარხნის ფასებში იყიდება,** 8 კაპ. 6 მ.-დე თოფი. ქარხანას აქვს საწყობები რუსეთის იმპერიის ყველა ადიდეს ქალაქებში.

შპალიერის ნიმუშები იგზავნება უფასოდ. (50—1120—22)

ელექტრონისა და რენტგენის

სამკურნალო

მიხეილ გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილ. 12—1 ს., საღ. 6—7 ს., კვირაობით კი მხოლოდ საღამოთი 6—7 საათამდე გაბინაჯვა და გადაღება **რენტგენის ხხივებით.** ვერა, ყოროლენკოს ქ., N 20.

(წ.—1249—21)

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე

განიხა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—3 ს. საღამ. 6—7 ს. ზუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8—9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს არ იღებს. მიხაილოვის ქ. N 4, **საბლი ჯაბაშვილისა.** (ე)

დიდუბეში

კვირას, 22 მაისს, გაიმართება

ძალიან საინტერესო ჭიდაობა

გამარჯვებულს 50 მანეთი. საგანგებოდ ერევნიდან ჩამოსულ მოჭიდავეს **სუმბათ ტერ-ფარსეგოვმა** გამოუთხოვა ჭიდაობაში ცნობილი ფალავანი **მიხა ძურხული** (1—1303—1)

ტფილისი, 21 მაისი

ახალი კოოპერაცია და სასოფლო-სამეურნეო კრედიტი. ამ დღეებში გორში მოხდა გორის მაზრის მეხილეთა კრება. ჩვენმა მკითხველებმა უკვე იციან ანგარიშიდან, რომ გორის მაზრის მემამულენი სიამოვნებით მიეგებნენ ამ განზრახვას. გორის მაზრაში თანდათან ვრცელდება ხეხილის გაშენება და ვაზის მოშენების ადგილს იჭერს. რაც დრო გაივლის, უფრო მეტი წილი მემამულეთა მეხილეობაზე გადავა, რადგანაც, როგორც ეტყობა, სოფლის მეურნეობისას ამ დარგისთვის გორის მაზრა კარგი ნიადაგი ყოფილა. განზრახულ კოოპერაციას განსაკუთრებით წვრილ ბაღების პატრონთათვის აქვს მნიშვნელობა. დიდ ბაღების პატრონებიც მთლად ჩარჩენის ხელში არიან ჩავარდნილნი, მაგრამ წვრილი მესაკუთრენი ბაღებისა განსაკუთრებით ცუდს პირობებში იმყოფებიან. მართალია ეს, მაგრამ წვრილ მესაკუთრეთა შეერთება კოოპერატიულად, როდესაც ეს ფორმა შეკავშირებისა ჯერ არ გავრცელებულა ჩვენში, სრულიად მოუხერხებელი თუ არა, საძნელო მაინც არის. დიდ ბაღების პატრონთა შეკავშირება კი ერთბაშად შეჰქმნიდა ისეთს ძალას, რომელსაც ჩარჩენთან ბრძოლა აღარ გაუჭირდება. ამიტომ, თუმცა გორის კრებას ბევრი წვრილი მესაკუთრე ვერ დაესწრო, მაგრამ მაინც იგი ფრიად საყურადღებოა. რამდენიმე ბაღის პატრონიც რომ შეერთდეს და განზრახული მიზანი განახორციელოს, მომავალში წვრილი მესაკუთრენიც მიეკედლებიან და ამით კოოპერაციის საქმეს წინ წასწევენ და თავის თავისაც.

გორში შეკრებული მემამულენი სიამოვნებით მიეგებნენ ამ განზრახვას, მაგრამ ყველას მაინც ერთი უტრიალებდა თავში: ექნება თუ არა ამ კოოპერატიულ ამხანაგობას პირველ ხანებში ის თანხა, თუნდაც უმცირესი, რომელიც დასჭირდება მას საქმის დასაწყობად. ფრიად დიდი მნიშვნელობა აქვს საკითხს. ცხოვრების დღევანდელ პირობებში უფულოდ არაფრის გაკეთება არ შეიძლება. ჩვენ არ ვეთანხმებით გორის კრებაზე გამოთქმულ იმ მოსაზრებას, თითქოს ამხანაგობამ ჯერ თანხა უნდა იშოვოს და მერე დაიწყოს მოქმედება. ფულის მნიშვნელობას ჩვენ აქ არ ვაზვიადებთ, რადგანაც ღრმადა ვართ დარწმუნებული, რომ გორის მაზრის რამდენიმე მემამულის შეკავშირება უკვე ფულია. სამართლიანად აღნიშნა ბ-ნმა კანდელაკმა, რომ მემამულეთათვის სწორედ იმიტომაა საჭირო შეერთება, რომ ფული არა აქვთო: ყველა ეს მართალია, მაგრამ ფული საქმის დასაწყობად მაინც საჭიროა. საიდან უნდა იშოვნოს ეს ფული კოოპერატიულმა ამხანაგობამ? სხვა ქვეყანაში უფულობა ვერას გზით ვერ შეუშლიდა ხელს სოფლის მეურნეებს, რადგანაც იქ, კერძო ინიციატივისა და დაუშრეტელ ენერგიის გარდა, აოსებობს დაწესებულებანი, რომელნიც ფულით ეხმარებიან კოოპერატიულ ამხანაგობებს. ჩვენშიაც არსებობს ერთი ამგვარი დაწესებულება, სასოფლო-სამეურნეო ნდობის საზოგადოება. არსებობს, მაგრამ თავის დანიშნულებას კი ვერ ასრულებს. მოხელეთა და კერძო პირთა თამასუქების განაღდება,—აი ის ერთად-ერთი საქმე, რომელსაც ეს ბანკი აკეთებს. ეს ბანკი რომ თავის პირდაპირს დანიშნულებას ემსახურებოდეს, გორის მეხილეთა მომავალ კოოპერაციის წინაშე ასეთის სიმძლავრით ვერ აღიმართებოდა საკითხი უფულობის შესახებ.

გორის მაზრის მეხილეთა კოოპერაციას დიდი მომავალი მოელის, თუ სადაც თავიდანვე გამოცდილ და პატიოსან მუშაკთ მოჰხვდათ ხელში. გორის მაზრის მემამულენი სიამოვნებით მიეგებნენ ამ აზრს არა წამბაძველობით, არამედ იმიტომ, რომ ეს გზა ერთად-ერთი საიმედო გზაა იმ მდგომარეობიდან გამოსასვლელად, რომელშიაც მემამულენი ჩააყენეს ჩარჩენმა. დროთა შესვლელობით სოფლის მეურნეობის სხვა დარგებშიაც აღმოჩნდა მოთხოვნილება კოოპერატიულ ამხანაგობისა. მაშინ აუცილებელი გახდება ისეთი ბანკის დაარსება, რომელიც განსაკუთრებით ამ კოოპერაციების დახმარებას დაისახავს მიზნად. მაგრამ რა საჭიროა ახალი ბანკის დაარსება, როდესაც არსებობს უკვე ბანკი, რომელსაც ადვილად შეუძლიან თავის პირდაპირ მიზანს დაუბრუნდეს და ამით საზოგადოდ კოოპერაციების დაარსებასა და გაძლიერებას ხელი შეუწყოს.

ჩვენის აზრით, ტფილისის სასოფლო-სამეურნეო ბანკი სწორედ ამ გზას უნდა დაადგეს. და რაც უფრო ადრე მოხდება ეს, იმდენად უკეთესია.

ნარკვევი

(ჟურნალ-გაზეთებიდან)

ამას წინედ ბათომის საბირჟო კომიტეტმა შუამდგომლობა აღძრა, დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოებიდან ბათუმში მოტანილი საქონელი კავკასიის გზით სპარსეთამდე უბაჟოდ (ტრანზიტით) იგზავნებოდესო. ამითი, ცხადია, ბათომის ნავთსადგური გამოცოცხლდებოდა. ბათომი თვალსაჩინო სავაჭრო დედაგულად გადიქცეოდა და მისი ეკონომიური ცხოვრება თვალსაჩინოდ განვითარდებოდა. ამ შუამდგომლობას კავკასიის ნამესტნიკმაც მხარი დაუჭირა და სასარგებლოდ სცნო იგი.

მხოლოდ „უტრო როსიი“-ს არ მოსწონს როგორც თვით საბირჟო კომიტეტის შუამდგომლობა, ისე ნამესტნიკის მიერ მისი მხარის დაჭერა და ამ ნაბიჯში სპარსეთის ბაზარზე რუსეთის საღებ-მიცემო საქმის დაბრკოლებას ხედავს. იგი თავის მოსაზრებას ასე ასაბუთებს:

„ამ გზით უცხოელთა საქონლის სპარსეთში გატანის საკითხი ახალი არაა.

1883 წელსაც აღიძრა იგი, უარყოფილ იქმნა და საფუძვლიანადაც, თუმცა მაშინ ტფილის-ერივან-ულუბანლუ-ჯულფის გზაც არ იყო გაყვანილი და ტფილისიდან თავრიზამდე ცხენებით ან აქლემებით უნდა ეზიდნათ საქონელი.

ეს ხელს უშლიდა ევროპის საქონელს, რომ რუსეთის საქონელისათვის,—რომელიც ვოლგითა და კასპიის ზღვით რეშტამდე, ან კავკასიაში, ლენქორანსა და ასტრახანიდან თავრიზში ძიდიოდა,—მეტოქეობა გაეწია.

ეხლა, როდესაც ჯულფა-თავრიზის გზა კეთდება, რომელიც შეიძლება ამ ორ წელიწადზე მოდავდეს და ადერბეიჯანის დედა-გული თავრიზი ჩვენი წარმოების დედა-გულ მოსკოვს დაუკავშირდება, უცხოეთის საქონლის გატარება კავკასიის გზით თავრიზამდე სპარსეთში რუსეთის აღებ-მიცემობას კბილს მოსჭრის, თუმცა კავკასიას გზას გაუცოცხლებს...

ევროპის სახელმწიფოები რაიმე პაწაწა ერთეულებად არ უნდა ჩავთვალოთ, რომელთაც შეიძლება ხანნება დართოთ, ხან აუკრძალოთ საქონლის უბაჟოდ გადახიდვა. რაკი ერთხელ უბაჟოდ საქონლის გადატანის სიტკბოს იგემებენ, მერე მათთვის ცხვარ წინ კარის დახშობა შეუძლებელი ღა ხდება.

ჩვენი აღებ-მიცემობა მხოლოდ ჩრდილო სპარსეთშია ევროპის სახელმწიფოთა მეტოქეობის გარეშე. სამხრეთ სპარსეთიდან ინგლისმა გამოგვდევნა, შუაგულ სპარსეთში კი ყველა სახელმწიფოთა საქონელი გვიწევს მეტოქეობას. ამ საქმეში კი საქონლის გადასაზიდ ქირას დიდი მნიშვნელობა აქვს.

ეხლა ტრაპიზონიდან ახრუმის გზით თავრიზამდე ერთი ფუთი საქონლის გადატანა 3 მ. 20 კ. ჯდება. ამდენივე ღირს თავრიზიდან თეირანამდე, ესე იგი 6 მ. 40 კ., რადგანაც მეტად ძნელი სასიარულო მთიანი გზებია.

ბენდერ-ბუშორიდან თეირანამდე ერთი ფუთი საქონლის მოტანა 3 მანეთი ჯდება, ბაღდადიდან თეირანამდე 3 მ. 15 კ.

თუ ჩვენ ბათომში მოტანილი უცხოელი საქონელი ტფილის-ჯულფის გზით თეირანამდე უბაჟოდ გავატანინეთ, მაშინ ზემოხსენებულ ქირას ფუთზე 2 მ. 50 დააკლდება. ეს ფული უცხოელებს შეუძლიანთ ადგილობრივ (სპარსეთში) ბაზარზე საქონლის ფასს დაუკლონ“.

ასეთი მოსაზრებანი მოჰყავს „უტრო როსიის“ ბათომის საბირჟო კომიტეტის შუამდგომლობის მავნებლობაზე და თან ჰკვირობს, რომ კავკასიის უმაღლესმა მთავრობამ ვერ გაითვალწინა ზიანი ასეთ შუამდგომლობის შედეგისა. როგორ გადასწყვეტს უმაღლესი მთავრობა ამ, კავკასიისათვის მართლაც თვალსაჩინოდ სასარგებლო საქმეს, ახლო მომავალში დავინახნვთ.

ახალი ამბავი

ტფილისი

✦ **ცეცხლი „ხორაპნის“ სტამბაში.** გუშინ, გათენებისას, ცეცხლი გაუჩნდა „ხორაპან“-ის სტამბის სახურავს. ცეცხლი ისე გაძლიერდა, რომ საჭირო გახდა გამოწვევა ცეცხლის მქრობელ რაზმისა, რომელმაც ცეცხლის ჩაქრობა შუადღემდე ძლივს ძოასწრო. სტამბაში მუშაობა, რასაკვირველია, შეჩერებულ იქმნა. რადგან „სახალხო გაზეთი“ ამ სტამბაში იბეჭდებოდა, ამიტომ რედაქცია იძულებული გახდა გაზეთის ბეჭდვა სხვა სტამბაში გადაეტანა, რის გამოც დღეს „სახალხო გაზეთი“ ნახევარ ნომრად გამოდის. ხვალიდან ჩვეულებრივად გამოვა.

✦ **მიწების შეფასება კავკასიაში.** ფინანსთა სამინისტროსთან შემდგარმა საგანგებო კომისიამ, რომელსაც უნდა შეემუშავებია წესთა პროექტი კავკასიაში მიწების შეფასებისა, მუშაობა უკვე დაამთავრა. მიწების შეფასება მოისურვეს იმიტომ, რომ მათ სახელმწიფო და საერობო გადასახადები შეაწერონ. კომისიამ კავკასიის ნამესტნიკის საბჭოს მიერ შედგენილი პროექტი გაინიხილა და მისი საერთო დებულებანი მოიწონა. პროექტის მიხედვით შეფასება გაგრძელდება 6 წელიწადს. მუშაობა დაჯდება სულ 3 მილიონი მანეთი; ხარჯის დასაფარავად განზრახულია 6 წლის განძავლობაში სამასი ათასი მან. ყოველ-წლიურ გადაიდოს ერობების თანხიდან, დანარჩენი კი ხაზინიდან დაფარონ 4 წლის განმავლობაში. შეფასებას მოახდენენ საუალო შემოსავლის მიხედვით. მთელი სივრცე საგლეხო და კერძო მესაკუთრეთა შესაფასებელ მიწისა 16 მილიონ დესეტინას უდრის. კომისიის მიერ მოწონებული პროექტი ახლო მომავალში განსახილველად მინისტრთა საბჭოს წარედგინება.

✦ **როგორა ხდება არჩევნები ტფილისის საბჭოში.** ქალაქის მოუარავის მოადგილემ გუბერნატორს დასამტკიცებლად წარუდგინა ამ წლის 14 თებერვალს არჩეულ საბჭო დეპუტატთა სია ხარჯთა-აღრიცხვის მესამე უბანში აურჩევიათ გერმანე იაკობის ძე კერარი და მიხეილ ანტონის ძე შახილოვი. როგორც გამოირკვა, ორივენი დიდხნის გარდაცვლილნი ყოფილან. პირველი ექვსი წლის წინედ გარდაცვლილა, (27 იანვარს, 1905 წ.), მეორე—2 წლის წინად (12 მარტს, 1909 წ.) ეს იმითი აიხსნებაო, დასძენს საგუბერნიო კანცელარია, რომ ტფილისის ქალაქის საბჭო, როდესაც ირჩევს ხალხის წარმომადგენლებს, არამც თუ არ იწვევს მათ საბჭოს კრებაზე არჩევნების დროს, არამედ არც კი კითხულობს, ცოცხალია ესა და ეს კანდიდატი თუ არა.

✦ **ბორჯომის მინერალური წყალი საფრანგეთში.** როგორც რუსეთის დეპეშათა სააგენტოს ცნობა გადმოგვცემს, საფრანგეთის მთავრობას ნება დაურთავს, ბორჯომის მინერალური წყალი საფრანგეთში შეიტანონ.

✦ **უსაფუძვლო ხმები.** როგორც „კასპი“-ს პეტერბურგიდან ნამდვილ წყაროებიდან ატყობინებენ, იქ გავრცელებული ხმები, ვითომ ნამესტნიკი სამსახურს თავს ანებებს ავადმყოფობის გამო. სიმართლეს მოკლებულია.

✦ **ტრამვაის დაჯარიმება.** ქალაქის საბჭოს სატრამვაიო კომისიამ ტრამვაის დირექცია კიდევ 10,098 მანეთით დააჯარიმა.

✦ **გოგირდის წყალი ქალაქის** მეხუთე უბანში. სეიდაბადის ქუჩაზე, პაპაშვილის სახლის პირდაპირ, გოგირდის ცხელი წყალი აღმოჩნდა.

✦ **ცეცხლი.** 18 მაისს, დილით, ვორონცოვის ქუჩაზე ცეცხლი გაუჩნდა საქციონერო საზოგადოების

ზეთის ქარხანას. დაიწვა ყველაფერი. ზარალი 74.000 მანეთისაა. შენობა, მანქანები და საქონელი დაზღვეული იყო „როსსიის“ საზოგადოებაში 74.000 მანეთად.

✦ **ქართველ მომღერალთა ახალი გუნდი.** როგორც გავიგეთ, ბ ნ კ. ჩარკვიანს რკინის გზის მთავარ სახელოსნოების მუშებისაგან მომღერალთა გუნდი შეუდგენია, რომელიც შესდგომია ქართულ საერო და საეკლესიო სიმღერების შესწავლას. აზრადა აქვთ, მოკლე ხანში კონცერტიც გამართონ.

✦ **ჰაუპტმანის ახალი პიესა ქართულ ენაზე.** ლეიპციგში მყოფს ჩვენს თანამემამულეს ვლ. დარჩიაშვილს ქართულად უთარგმნია ჰაუპტმანის ახალი პიესა „ვირთაგვები“.

✦ **ექსკურსია.** მომავალ ივნისში ტფილისში ჩამოვა პეტერბურგის დედათა საერობო სამასწავლებლო სკოლის მოსწავლეთა ექსკურსია.

✦ **ნიაღვარმა** კრწანისის გზა ძალიან გააფუჭა. ერთს ადგილას რვა საჟენიანი თხრილი დარჩა.

✦ 18 და 19 მაისს ტფილისში შეიბურეს 51 უბასპორტო.

✦ ქალაქის საყასბოს მახლობლად მტკვარში ნაპოვნ დამრჩენელ კაცის ვინაობა უკვე გამოირკვა. ადმოჩნდა ტფილისის მოქალაქე ესტატე გრიგორის ძე მამაცევი, რომელიც 14 მაისს საბურთალოზე წყალში ჩავარდნილა და დამრჩენელა.

საზოგადოებანი და კრებები

✦ **კავკასიის ქალაქების წარმომადგენელთა კრებაზე** დასასწრებლად კავკასიის სამკურნალო საზოგადოებამ თავის წარმომადგენლებად აირჩია ექიმები ე. გ. ფედოროვი და ნ. დ. ხატისოკი, ხოლო ჭიათურის შავის ქვის მრეწველთა საბჭომ—თავ. კიტა აბაშიძე და ექიმი მუხაძე.

სასწავლებლებში

✦ სახალხო განათლების სამინისტრომ გამოსცა ცირკულიარი, რომლითაც სტუდენტთა ლეგალურ ორგანიზაციებს შეუძლიათ უნივერსიტეტში კრებების გამართვა, თუ პასუხისმგებლობა და მეთვალყურეობას უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია იკისრებს.

✦ პეტერბურგის რექტორმა გრიმმა და პროორექტორმა ანდრეევმა პროფესორთა საბჭოს უკანასკნელ სხდომაზე განაცხადეს, რომ თავს ანებებენ თანამდებობის აღსრულებას, ვინაიდან სამინისტრო მათ თავის სურვილისამებრ მოქმედებას სთხოვს, საზოგადოება კი არა თანაუგრძნობს იმ პროფესორებს, რომელნიც ლექციებს კითხულობდნენ. საბჭომ გრიმსა და ანდრეევს სთხოვა ისევ დარჩენ. საკითხი ჯერ არ გადაწყვეტილა.

ქუთაისი

✦ **აქაური** რუსული გაზეთი აგერ მეექვსე დღეა აღარ გამოდის. მიზეზად სტამბის უქონლობას ასახელებენ.

✦ **სამრევლო სკოლების საეპარქიო საბჭომ** დაადგინა, წელს ივნისის თვის განმავლობაში გაგზავნოს წევრები სხვა და სხვა სკოლების დასათვალიერებლად და წლიურ გამოცდაზე დასასწრებლად. დასათვალიერებლად დანიშნულია ხონის, ბაღდადის, ზესტაფონის, ხარაგაულის, საჩხერის, ჭიათურის და სალხინოს სკოლები.

✦ **ეპისკოპოსს გიორგის შუამდგომლობა აღუძრავს** ოლქის მბრუნველის წინაშე, რომ ადგილობრივი გიმნაზიის სამღვთო სჯულის მასწავლებელი დეკანოზი ერმალოზ კანდელაკი დატოვებულ იქმნეს სამსახურში. ერთი წელიწადია, რაც დეკანოზი კანდელაკი სამრევლო სკოლების საბჭოს თავმჯდომარედ არის არქიელისაგან დანიშნული და უწმინდესი სინოდისგან დამტკიცებული.

ფოთი

✦ **სამღვდელოების კრება.** 11 მაისს ფოთის სამღვდელოების კრებამ დაადგინა, გახსნას ფოთში დედა ეკვს-კლასიანი ეპარქიალური სასწავლებელ ორ-წლიან პედაგოგიურ კურსით.

ბაქო

✦ ოლქის სასამართლოში დაიწყო მაძებარ პოლიციის აგენტების საქმე. მათ ბრალდებათ **ყუმბარების** დამზადება.

✦ დეპეშათა სააგენტო იტყობინება: ტფ. მაძებარ პოლიციის ყოფილ უფროსის **რაკოგონი და ორი აგენტის საქმე გაირჩა.** მათ ჰბრალდებოდათ, რომ 1909 წ. ისინი აბრამაშვილსა და ჩხეიძეს საპროვოკაციო მიზნით ყუმბარების გაკეთებაში აქეზებდნენ. სასამართლომ აბრამაშვილს და ჩხეიძეს სამი წლით სატუსაღო განაჩენი მიუსაჯა. აგენტებს $3^1/_2$ წლით—რაკოგონი გაამართლა.

პროვინცია

✦ **სიღნაღის** მცხოვრები გოცირიძე წაეჩხუბა გეურქოვს. ჩხუბის დროს გოცირიძეს უკნიდან გეურქოვის ცოლი მიეპარა და ხანჯლით მძიმედ დასჭრა თავსა, პირსა და მუცელში.

✦ **სოფ. მაჩხაანთან** სიღნაღიდან დაბრუნებულ მეეტლეს თავს დასხმია სამი მძარცველი, წაურთმევია ოთხი მანეთი, სადაგები, ტანსაცმელი და შამანდული.

✦ **სოფ. ოფრეთთან** ღამის კასოთეკად დაბინავებულ ახუნდოვის მწყემსებს თავს დასხმიან მძარცველები. მწყემსებს სრიალა აუტეხიათ და ერთი ბოროტ მომქმედი დაუჭრიათ. დანარჩენები გაქცეულან.

— საბუთალოზე (ტფილისის მახლობლად) სოფ. ცოდერეთის მცხოვრეს (ტფილისელ) ალექსი ჩოხელს უცემია სოფ. ბერეთის მცხოვრები პავლე თეაური, რომლისთვისაც ჯოხით თვალი ამოუთხრია.

თელავის პროვინციის

ყველას მოეხსენება ვაჭრობის საქმე პროვინციაში, სადაც რამდენიმე კაცის ხელში სწარმოებს იგი. კონკურენციას სრულებით მოკლებულნი მოვაჭრეები სარგებლობენ და მეტ ფასებში ჰყიდიან საქონელს, ნამეტნავად სოფლის უვიც მცხოვრებლებზე.

ცხოვრება-კი თანდათან რთულდება, მოთხოვნილება ორკეცდება და ოჯახის შენახვა ძნელი და ძვირი ჯდება. ამასთან თელავში ყველა დარგის ვაჭრობა კერძო პირთა ხელშია. საზოგადო სავაჭრო დაწესებულება ან ამხანაგობის ხსენებაც არ არის; ბართლა ოდესღაც ყოფილა თელავში საზოგადო დეპო, რომლის საქმე ჩინებულად წასულა მაგრამ „ღალატის“ შემდეგ დახურულა, მგლის შიშით მცხვარივის გაუწყვეტია, პირ იქით, შეცხვარე უფრო ფხიზლადა ცდილა მგლის მოშორებას და ფარა გაუმრავლებია. ერთი შემთხვევა ხელზე დასახვევი არ არის, პირიქით, წინანდელი მაგალითი-შემდეგ შეცდომებს თავიდან ააცდენს.

ეხლა თავ. ზაქარია რომანის ძე ჭავჭავაძის ინიციატორობით შესდგა ერთი წრე, რომელიც აარსებს თელავში დამხმარე საზოგადოებას. ამ საზოგადოების უპირველესი მიზანია გახსნას სავაჭრო მაღაზია, რომელიც ეცდება პირველ ხელიდან კარგი ღირსების საქონლის შეძენას და ნაკლებ ფასებში გაყიდვას.

ამ წრემ რამდენჯერმე იქონია მსჯელობა, შეიმუშავა წესდება და განსაზღვრა პაის ფასი. სასიამოვნო უფრო ისაა, რომ ამხანაგობის მიზანია ფართო მასას მიაღებინოს მონაწილეობა, რისთვისაც პაის ღირებულობა 5 მან. დანიშნა. ეს ხუთი მანეთიც შეუძლიათ ნაწილ-ნაწილ გადაიხადონ და წევრებად-კი ჩაითვლებიან, ხმაც ექნებათ, თუნდა პაი გამოსყიდული არა ჰქონდეთ. რამდენიმე პაის პატრონს ერთი ხმის მეტი არ ექნება.

15 მაისის კრებაზე შეადგინეს მსურველთა სია, რომელზედაც 60 კაცმა მოაწერა ხელი. ზოგმა რამდენიმე პაი აიღო. ხელის მოწერა გაგრძელდება 12 თიბათვემდე. ჯერ ასამდე კაცსა აქვს ხელი მოწერილი; იმედია ეს რიცხვი გაათკეცდება, თუ მივიღებთ მხედველობაში პაის სიიაფეს და საქმის სიმპატიურ მიზანს. რაც შეეხება საქმის უკეთესად მოწყობას, ეს ადვილი საქმე არ არის, მაგრამ არც ისეთი შეუძლებელია; საჭიროა აქ მხოლოდ სანდო პირების არჩევა გამგეობაში და მაღაზიის მმართველად. ამავე კრებაზე მიანდეს თავ. ზ. რ. ჭავჭავაძეს შუამდგომლობა წესდების დამტკიცების შესახებ.

ვუსურვებთ ასეთ სასარგებლო საქმეს სასურველად განხორციელებას და ნაყოფიერ მოქმედებას.

დავიწყებული.

ხმა ფოთიდან

11 მაისს ფოთში გურია-სამეგრელოს სამღვდელოების დეპუტატთა სხდომები დაიწყო. ამ სხდომაზე სხვათა შორის, სამღვდელოებას უნდა გადაეწყვიტა დედათა ეპარქიალურ სასწავლებლის დაარსების საკითხი ქ. ფოთში. მესამე წელიწადია, რაც ამ საკითხის გარშემო მსჯელობაა აღძრული. მაგრამ სხვა და სხვა მიზეზებისა და უთანხმოების გამო დაბოლოვება არ ეშველა. 11 მაისს სხდომაზე პირველად სიტყვით მიმართა დეპუტატებს ყოვლად სამღვდელო გურია სამეგრელოს ეპისკოპოსმა ლეონიდემ და თავის სიტყვაში უმთავრესი ყურადღება მიაპყრო ზემო აღნიშნულ სასწავლებლის დაარსების საჭიროებას. ყოვლად სამღვდელომ სხვათა შორის აღნიშნა ქალების დღევანდელი ბედშავი მდგომარეობა,—განსაკუთრებით სამღვდელოებისა, და ბოლოს დაასკვნა: რათა ჩვენი ქალები გონებრივად და ზნეობრივად ამაღლებულნი იქმნან, რათა ისინი ნამდვილი დედები გამოვიდნენ, საჭიროა შესაფერი განათლებაც მივაღებინოთ. ნუ დავიზარებთ ნურც შრომას, ნურც ენერგიას; ცოტა ქონებრივადაც მოვიკლოთ და გავხსნათ ერთი ქალების სასწავლებელი, რომლითაც ჩვენ გავაკეთებთ მეტის-მეტად კეთილ საშუილი-შვილო საქმესაო. შემდეგ ამისა უსურვა სხდომას ნაყოფიერი მუშაობა.

დასტოვა სხდომა ყოვლად სამღვდელომ თუ არა, თავმჯდომარემ პირველ საკითხად ეს საკითხი დასვა, რომელმაც მწვავე კამათი გამოიწვია. ჩვენ არ შევუდგებით დაწვრილებით იმ ბიძართულების აღწერას, რომელმაც თავი იჩინა სხდომაზე—ვიტყვით მხოლოდ, რომ ბევრი სცდილობდა ამ საკითხის დასამარებს: მიზეზად ფოთის ცუდ ჰავას ასახელებდნენ. პირველი დღის სხდომაზე ვერაფერი გადასწყვიტეს. ქალაქის მიერ აღთქმულ დახმარების გადიდებაც მოითხოვეს. (ამ საქმეში ქალი მოზიარეთ შედის და მთელი ხარჯის ნახევარს თვითონ კისრულობს) და სხდომა მეორე დღისთვის გადაიდო.

მეორე დღის სხდომამ კვლავ მწვავე ხასიათი მიიღო და საჭირო შეიქმნა საქმეში ისევ ყოვლად-სამღვდელო ჩაჭრილიყო. ძან განუმარტა სხდომას საკითხი, აუხსნა ყველა გაუგებარი მუხლები და ცხადად დაანახვა მათ, რომ ქალაქის გამგეობაში შეტანილი შეკითხვა სრული გაუგებრობა იყო და მეტი არაფერი.

ამაზე ისევ კამათი ასტყდა. ერთხანს დიდ წინააღმდეგობას იჩენდა სასწავლებლის ფოთში დაარსებაზე სენაკის მაზრის სამღვდელოება, მაგრამ ბოლოს, როგორც იქმნა, ამათაც დასთმეს და ყოვლად სამღვდელოს თანადასწრებით ერთხმად გადასწყდა, დაარსდეს ფოთში ექვს-კლასიანი ორი წლის პედაგოგიური კურსით ქალთა ეპარქიალური სასწავლებელი.

სამართლიანობა მოითხოვს აღვნიშნოთ, რომ თუ ვინმესთვის მდებარეობით მიუწდომელია ეს სასწავლებელი ფოთში—ისევ გურიის სამღვდელოებისათვის, მაგრამ მიუხედავად ამისა, იგინი თავიანთ თანამოძმეთ არ გამოეთიშნენ, მით უმეტეს ასეთ საქმეში, როგორიც არის სწავლა აღზრდის საკითხი, და კიდეც ერთხმად მიემხრნენ.

როგორც წინასწარ ხარჯთ-აღრიცხვიდან სჩანს, სასწავლებლის შენახვა წლიურათ დაჯდება 18,552 მ. აქედან ქალაქი კისრულობს წლიურ ხარჯს 7,987 მ., აგრედვე სრულიად უსასყიდლოდ უთმობს სასწავლებლის ასაგებად 2,000 ოთხკუთხ საჟენ მიწას და მასთან ქალაქივე კისრულობს შენობისათვის ნახევარ ხარჯს,—მხოლოდ იმ პირობით, რომ მთელი აღგილების (ვოკანსიების) ნახევარს დაიკერს სამღვდელოების შვილები უფასოდ და მეორე ნახევარი კი ფასს გადაიხდის ქალაქის სასარგებლოდ, რომელსაც თვითონ განსაზღვრავს, არა უმეტეს 50 მანეთისა. ეჭვი არ არის ასეთ კარგ პირობებს სამღვდელოება ხელს არ შეუშვებს და ეცდება ეს საკითხი განახორციელოს.

ჭრიჭინა.

ალგანეთის აჯანყება

დეპეშები

18 მაისი

ცეტინიე. ამ უკანასკნელ ხანებში ოსმალების საქმე კარგად მიდის. გუსინის ჯარი, ედქემა-ფაშის ხელმძღვანელობით ვუაკიზე მიდის. ოსმალებმა მთელი დღის ბრძოლის შემდეგ, 18 მაისს, პონრიდის უღელტეხილი აიღეს. ეს უღელ-ტეხილი კარია კლიმენტელების ყველა პოზიციებისა. სამხრეთის ჯარმაც წინწაიწია და ალბანელებს მრავალი პოზიცია წაართვა.

19 მაისი

ცეტინიე. 16 მაისს ოსმალებმა ვერეჩის მთას ზარბაზანი დაუმინეს. ეს მთა ფეცა იმ მთებზე მაღალია, რომელიც მალისორებს უპირავთ.

სტამბოლი. თურლუთ-ფაშის ჯარის პირველმა და მეორე ბრიგადებმა აჯანყებულებს უკან დაახევინეს და ახალი პოზიციები აიღეს. ედქემა-ფაშის რაზმმა, ნახევარ დღის ბრძოლის შემდეგ გზა გაიკვლია. აჯანყებულთ დიდი ზარალი მოუვიდათ. მთავრობის ჯარს ერთი აფიცერი დაუჭრეს და ოთხი სალდათი მოუკლეს.

ცეტინიე. სამხრეთის ჯარმა იერიშის მიტანა დაიწყო.

რუსეთი და ოსმალეთი

დეპეშები

რომი. იტალიის დეპუტატთა პალატა თავის მთავრობას შეკითხვა, მთავრობა ეძახრობა თუ არა რუსეთის მიერ ოსმალეთისადმი წარდგენილ განცხადებას, რომელიც ჩერნოგორიას ეხება. ამაზე მთავრობის თავმჯდომარეს უთქვამს, რომ რუსეთის განცხადება მხოლოდ ჭეშმარიტ გრძნობითა და მშვიდობიანობის დაცვის სურვილით იყო გამოწვეული. საკითხი მხოლოდ შეეხება ორ სახელმწიფოს, რომელთა შორისაც მეგობრული რჩევა-თათბირია გამართული.

სტამბოლი. მას შემდეგ, რაც ოსმალეთის კარეშე საქმეთა მინისტრმა თავისი დეკლარაცია პალატასა და სახელმწიფო წარმომადგენლებს კადსცა, რუსეთ-ოსმალეთის დამოკიდებულებანი მოწესრიგებულად ითვლება. ოსმალეთ-ჩერნოგორიის დამოკიდებულებანიც უკეთესად მიდის. ჭეშიკრობენ, რომ მეფე ნიკოლოზი სტამბოლს წავა. ამასთანავე საკეი-ფაშას კაბინეთიც გამაგრდა. მას პარლამენტმა ერთხმად ნდობა გამოუცხადა. მაგრამ პრესა და საზოგადოება მაინც უკმაყოფილოა. მათ აგსტრო-გერმანიის პრესა აქეზებს, შეტადრე „ხეიე-ფრეიე-პრესსა“.

ცეტინიე. ჩერნოგორიის ნახევაროფიციოზი „ცეტინიეს უწყება“ ჩარიგოვის ნათქვამს იხილავს და ამბობს, რუსეთმა ალბანეთის საკითხი საერთაშორისოდ აქციო. რუსეთი მარტო მშვიდობიანობას კი არ იცავს, არამედ ჩერნოგორიასაც იფარავსო.

(გაზეთებიდან).

რა შთაბეჭდილება მოახდინა რუსეთის ნოტამ ოსმალეთზე.

რუსეთის ნოტამ ოსმალეთის დიპლომატიურ წრეებზე ისე იმოქმედა, თითქოს უეცრად გასკდაო. რუსეთის ნოტას არა ჩვეულებრივი კიდო ჭქონდა. სიტყვები: „დაუფარებლივ“ და „კადაკრეთ“, ნოტას ულტიმატუმის ხასიათს აძლევდა. ამას ზედ ისიც დაერთო, რომ პეტერბურგის დეპეშათა სააგენტომ უფრო ადრე გადასცა ნოტა გაზეთებს, ვიდრე რუსეთის სტამბოლელი ელჩი ოსმალეთის მთავრობას გადასცემდა. ისე რომ ულტიმატუმი დიდის გაზეთებში უკვე დაბეჭდილი იყო და ოფიციალური ელჩი 12 მაისს ოსმალეთის გარეშე საქმეთა მინისტრ რიფაატ-ფაშას ეწვია სალამოთი, ფაშამ უკვე დიდიხანვე იცოდა, რასაც ელჩი ეტყოდა.

„რუსკოე სლოვოს“ კორესპონდენტს დასამდვილებით გაუგია, რომ ელჩს ჩარიეოვს, ფაშისთვის ნოტა უფრო რბილი კილოთი გადასცია, ვიდრე დეპეშათა სააგენტო იტყობინებოდა. ამასთან სიტყვები: „დაუფარებლივ“, „გადაკრეთ“ ჩარიეოვს არ უხმარია. რიფაატ-ფაშისათვის შემდეგ უთქვამთ, რომ სააგენტოს დეპეშა სწორი არ არისო.

როგორც ეტყობა, ეს საუბარი მეგობრული ყოფილა.

ოსმალეთის დიპლომატიური წრეები გაკვირვებულნი არიან, როგორ მოხდა, რომ ოფიციოზურმა სააგენტომ დიპლომატიურ ორგანოებს გაუსწრო—ასეთი შემთხვევა არას დროს არა ყოფილაო და ამასთანავე მისი კილო უფრო მკაცრი იყო, ვიდრე თვით ნოტასი. ამბობენ, რომ რაკი სააგენტო აჩქარებულა, ამიტომ მოხდა ესაო.

რუსეთის მიმართ ოსმალეთის მთავრობის ნოტაში, სხვათა შორის, გამოთქმულია კაკვირვება და მწუხარება იმ ხასიათის გამო, რომელიც რუსეთის ნოტას ჭქონდა. შემდეგ ირწმუნება, რომ ოსმალეთს ჩერნოგორიის წინააღმდეგ არავითარი მტრული მოქმედება არ ჩაუდენია. ინციდენტი გათავებულად ითვლება.

დეპეშები

პეტერბურგას დეპეშათა სააგენტო

19 მაისი.

საზღვარ-გარეთი

მანაგუა (ნიკარაგუა). 18 მაისს აფეთქდა ციხე. დაზიანდა სასახლე და სხვა შენობები. ამბობენ, დახოცილები არიანო.

მერგენგეიმი. ზარალი, რომელიც ქარიშხალმა ბადენს მიაყენა, 8 მილიონისაა.

თავრიზი. ადერბილის გუბერნატორის დამსჯელი რაზმი, რომელიც შახსევანელების წინააღმდეგ იყო გაგზავნილი, დამარცხდა.

მანაგუა. გამოირკვა, აფეთქების დროს 150 კაცი მომკვდარა.

თეატრი და ხელოვნება.

22 მაისს, სახალხო სახლში გაიმართება ლიტერატურული გასამართლება ილია ჭავჭავაძის „კაკო ყაჩაღი“-სა.

სახალხო სახლი. შაბათს 4 ივნის, ქართულ დრამატიულ სცენის მოყვარეთა მიერ აღ. შახშიევის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქმნება „ჰამლეტი“ 5 მოქ. 8 სურ.

განცხადებანი

დოქტ. ნავასარდიანისა

ყოველ დღე, კვირეებს გარდა
დაარსებულია 1880 წელს.
(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

დილით:

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ყ. მ. ჩიქოვანი: $9^1/_2$—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანახოვი: 10—11 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ბეტიხიანეცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., სამ. და ქირურგ.

ა. მ. ბუგნოვი. 12—1 ს. შინაგანი, ბავშვებისადა ყვავილის აცრა.

ა. მ. კარაბეტიანეცი: 1—$11/^2$ ს. შინაგან. და საბავშვო.

ბ. ბ. ბგასაროვი: $1^1/$—2 ს. შინაგანი ბავშვთა ავად.

საღამოთი:

ქალ. ექ. ბ. ხ. ზილბერშაცი: 6—6 ს. საბებ., ქალ. და ბავშ. ავად.

ლ. ვ. გეევსკაია-ენგელი: 6—$6^1/_2$ ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ი. ფ. ვარციშევსკი: 6—7 ს. შინაგანი, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა.

11—12 ს. **606 წამლობა,**
კონსულტაციურად.

რჩევა 50 კ. დარიბებს უფასოდ, **კონსულტაციები** და **ოპერაციები** შეთანხმებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნავასარდიანი.**

(წ. (1168—40)

გამოცდილი მასწავლებელი
აპზადებს ქალ-ვაჟს ყველა საშუალო და დაბალ სასწავლებლებისთვის
პირადებით:

სასულიერო სემინარიისთვის, გიმნაზიისთვის, ეპარქიულ სასწავლებლისთვის, ტექნიკურ, საფერშლო, სამოქალაქო და სასულიერო სასწავლებლისთვის. აგრედვე პოვივალნი ინსტიტუტისა, მიიღებს **პერეგზამენოვკიანებსაც.**

ამზადებს ერთ და ორ კლასიან მსწავლებლობის ხარისხზე.—ყველა კლასის ჩინზე. ღებულობს ანბანის უცოდინარ ქალ-ვაჟებს.

მეცადინეობა იქნება სამ ალაგას: ვარანცოვის ძეგლის მახლობლად, ვაგზალზე და ვეოაზე. მონაწილეობას **მიიღებენ მასწავლებლები** მცოდნენი უცხო ენებისა... მეცადინეობა დაიწყება დილის 8 ს-დან საღამოს 8 საათამდე. დროებით მასწავლებელთან მოლაპარაკება შეიძლება თავისუფლად 2-საათ. დღით 6 საათამდე. მსურველს შეუძლიან ინახულოს სხვა დროსაც...

დროებითი ადრესი: Авчальская ул. д. № 4. кв. 4. противъ вокзала въ Нахаловкѣ. „ხოდი—კადიეზდიდან“.

(9—1084—1)

ჩერქეზოვის ქუჩაზე
(ყოფილი ავჭალის ქ.) № 85.
ისყიდება იაფად
ღვინის სარდაფი
(2—613—2)

საუკეთესო წითელი (Кет.) ხიზილალა

სალიანის თევზთ მრეწველ და მოვაჭრეთ
ძმ. ძეგველოვების
● მაღაზია ●
პუშკინის ქ., სახლი № 9, ტელეფონი № 712,
ყოველ დღე განუწყვეტლივ მოდის
✦ ახალ-ახალი ✦
ოსეტრინა (ზუთხი) **და სევრიუგა** (ტარანი).
ხიზილალა
ახალი (Зернистая).
პარკისა და კოლოფებით
საუკეთესო დოშები და ზურგიელები
გიღებულია ღვინის ორაგული (სიოიგზა)
მივიღეთ საუკეთესო პაისუნი ხიზილალა
გირვანქა 2 მ. დან 2 მან. 40 კ.-დე.
წითელი ხიზილალა (Кетовая). 60 კ. ზირ.
და ბელა-რებეც 50 კ.
აგრე ივიღეთ დიდი პარტია ყოველნაირი კონსერვები.
(წ—1053—)

საუკეთესო წითელი (Кет.) ხიზილალა

სტამბა „სოროპანი“, მადათოვის კუნძული.

რედაქტორ-გამომცემელი ნ. ყურდღელაშვილი.